

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 20P/253/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5714215766
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Eva Marčeková
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2016:5714215766.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Martin samosudkyňou Mgr. Evou Marčekovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa

U. M., nar. XX.X.XXXX

zastúpená kolíznym opatrovníkom Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny, Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Martin, pracovisko Turčianske Teplice, dieťa rodičov, matky B. B. M., U. B., nar. XX.X.XXXX, bytom N. U. XXXX/XX, D. D. a otca K. M., nar. XX.X.XXXX, bytom B. N. XXXX/XX, Q. I., maloletá bytom ako matka, v konaní o návrhu matky o zvýšenie výživného na maloletú takto

rozhodol:

Otec je p o v i n n ý platiť na maloletú U. M., nar. XX.X.XXXX zvýšené výživné vo výške 180,- Eur mesačne od 1.11.2014 vždy do 20-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky.

Vo zvyšku súd návrh matky z a m i e t a .

Nedoplatok na výživnom od 1.11.2014 do 30.4.2016 v celkovej výške 1.080,- Eur súd otcovi p o v o ľ u je splácať v splátkach po 30,- Eur mesačne spolu s bežným výživným počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku pod následkom straty výhody splátok.

Týmto s a m e n í rozsudok Okresného súdu Martin č.k. 8C/180/2009-27 zo dňa 27.10.2009 vo výroku o výživnom na maloletú U. M..

Žiaden z účastníkov n e m á p r á v o na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom osobne podaným na Okresnom súde Martin dňa 26.11.2014 sa matka mal. U. M. domáhala zvýšiť výživné na maloletú zo sumy 120 Eur na 190 Eur mesačne počnúc dňom podania návrhu, pretože od poslednej úpravy výživného došlo k podstatnej zmene odôvodňujúcej zvýšenie. Uviedla, že rozsudkom č.k. 8C/180/2009-27 zo dňa 27.10.2009 bola maloletá na čas po rozvoze zverená do jej osobnej starostlivosti a otec bol zviazaný prispievať na jej výživu 120 Eur mesačne. Maloletá dňa 2.9.2014 nastúpila na štúdium na Gymnázium Ľudovíta Štúra v Trenčíne - bilingválna slovensko-francúzsky sekcia, pričom sa podstatne zvýšili náklady na jej štúdium. V škole sa platí stravné 23 Eur mesačne, ubytovanie v školskom internáte 27 Eur, stravné v školskom internáte v priemere 32 Eur, cestovné náklady cca 40 Eur, poplatok za telefón 20 Eur, školné na celý školský rok sa platilo 30 Eur. Každý mesiac jej dáva vreckové cca 40 Eur. Taktiež sa podstatne zvýšili z dôvodu jej fyzického rastu náklady na ošatenie a hygienické potreby. S dcérou bývajú v trojizbovom byte s kuchyňou a príslušenstvom, ktorého vlastníkom je jej matka Q. B., ktorá s nimi nebýva. Náklady na byt predstavujú mesačne 135 Eur, elektrina 25 Eur, plyn 16 Eur štvrťročne, pripojenie internetu a káblovej televízie 21 Eur. Dcére platí poisťku 10,62 Eur mesačne a stavebné sporenie 24 Eur mesačne.

Otec v písomnom vyjadrení doručenom súdu dňa 19.1.2015 sa odvolal voči rozhodnutiu o zvýšení výživného zo 120 Eur na 190 Eur z dôvodu, že jeho finančná situácia mu to nedovoľuje (čl. 27). Vo vyjadrení doručenom súdu dňa 7.7.2015 v plnom rozsahu nesúhlasil so zvýšením výživného s tým, že v prípade neúspechu podá návrh na striedavú starostlivosť, na čo má plné právo (čl. 87). Uviedol, že matka býva v 3-izbovom byte, ktorý vlastní jej matka, ktorá zároveň vlastní 2-izbový byt, v ktorom býva sama. Keď má vysoké náklady na bývanie, prečo nevymení byt za menší, keď argumentuje, že dcéra je celý týždeň na internáte, je to nadštandard. Vlastnila automobil Ford Mondeo, ktoré jej ostalo po majetkovom rozhodnutí, ako aj kompletne zrekonštruovaný 3-izbový byt, ostala jej parcela v obci Čremošné, ktorá bola určená na výstavbu chaty, je to predané. On nie je vlastníkom žiadneho automobilu, ani priateľka. Byt má v osobnom vlastníctve a je zaťažený hypotékou na 30 rokov. Matka žije a býva so svojím snúbencom. Žiadosť o rozvod podával aj na podnet bývalej svokry, ktorá bola svedkom alkoholických úletov svojej dcéry. Počas štúdia na Sládkovičovej univerzite sa viac stupňovali alkoholické chůtky a všetko videla dcéra U.. Pracuje na úrade práce, kde je konflikt záujmov. Keď sa zaujímal o dcéru prostredníctvom úradov, podala na neho trestné oznámene, kde zaplatil pokutu. Mnohí si myslia, že keď pracuje v zahraničí, tak moc zarobí, no pravda je iná. Je zamestnancom v slovenskej firme a tá ho vypláca podľa tunajších zákonov. Diéty sú určené na jeho stravu, ktorá je tam nehorázne drahá, len za jeden obed zaplatí 18 Eur. Taktiež má maloletú dcérku, ktorá má tiež náklady, rastie, musia jej kúpiť štvrťročne oblečenie a to tiež nie je lacné.

Matka na pojednávaniach zotrvala na podanom návrhu. Uviedla, že v jej pomeroch sa od podania návrhu nič nezmenilo. Stále s dcérou bývajú v trojizbovom byte, ktorý vlastní jej matka, ale táto tam nebýva, platí len výdavky spojené s bytom, nič navyše. Stále je zamestnaná na úrade práce, iný príjem nemá. Na dcéru poberá prídavky. Nemá žiadne úvery, ani pôžičky, životné poistenie, platí si len doplnkové dôchodkové poistenie v spoločnosti Stabilita od februára 2015 po 15 Eur mesačne. Mobil má na kredit 7 Eur mesačne. Dcéra ukončila 1. ročník na Gymnázium Ľ. Štúra v Trenčíne, kde chodí na slovensko - francúzsku bilingválnu sekciu. Býva na internáte, kde sa platí za ubytovanie a za stravu, v ktorej má raňajky, desiatu, večeru, na obedy chodí v škole. Domov chodí každý týždeň a cestovné je okolo 40 Eur vrátane MHD v Trenčíne. Chodí autobusom, pretože je to pre ňu výhodnejšie. Začala chodiť vlakom, ale bolo to pre ňu únavné, lebo musí ísť z Teplíc do Vrútok, resp. do Martina a potom do Trenčína. Na začiatku jej kupovala vankúš, paplón, deku, zámok na skriňu, oblečky má z domu. Nemá čas mimo školy, niekedy zájde na korčule. Chodia pravidelne na kontroly k očnej lekárke, pokazil sa jej zrak a musela vlni kupovať okuliare. Tiež mala vlni problémy s menštruáciou a platila lieky, cestu do Martina. Objednala ju na alergológiu, lebo mala nádchu, problémy s očami, kašeľ. Pravidelne každý rok chodí na prehliadku k zubárovi, teraz mala problémy, boli na röntgene a už trikrát na ošetrení. Otec výživné platí, s omeškáním je aj tri týždne, nemá žiadny dlh. S dcérou sa nestretávajú, naposledy sa videli v marci roku 2010. Či jej otec volá, nevedela uviesť, ale písal jej na meniny a narodeniny, ale na posledné meniny podľa nej jej už nepísal. Dcéra už ani nemá záujem sa s ním stretávať, pretože otec má vlastnú rodinu a túto propaguje.

Otec na pojednávaniach nesúhlasil so zvýšením výživného, pretože má malý príjem a veľké výdaje. Pracuje pre námestovskú firmu, ktorá sa zaoberá strechami tretí rok, má len minimálnu mzdu, pracoval len vo Francúzsku, k 31.5. tam končí zo zdravotných dôvodov, má problémy s kĺbami a tiež chce byť s rodinou. Akútne má zápal okostnice, pretože si o zuby zanedbal starostlivosť, lebo pracoval v zahraničí a letenka domov by stála 150 Eur. PN nie je, pretože zamestnávateľ mu PN-ku neplatí. Od júna by mal pracovať vo firme v Dolnom Kubíne, ide na vstupnú zdravotnú prehliadku a predpokladá, že na 50% prejde. Ak nie, bude nezamestnaný. Domov z Francúzska chodil raz za dva alebo tri mesiace. Nie je vyučený klampiar, má skončené vojenské gymnázium a dôstojnícku školu, pracoval 6 rokov ako profesionálny vojak, odišiel v marci 2001, lebo práca nebola dobre platená a mal nezhody s nadriadenými trvalého charakteru, chcel 3-izbový byt, čo mu neumožnili a dochádzal z Bodorovej. V minulosti mal živnosť, ktorú skončil asi 4 roky dozadu, pretože to nebolo výnosné. Teraz si živnosť nemieni otvárať. Z cestovných náhrad si hradil ubytovanie, 200 Eur za prenájom bytu, v ktorom bývajú štyria zamestnanci firmy a jeho zamestnávateľ uzatváral zmluvu o prenajatí bytu. Okrem toho sa platil internet, elektrina a odpad, čo je ďalších 200 Eur. Takisto si z toho hradil stravu a dopravu do zamestnania a zo zamestnania autom zn. Citroën Berlingo, ktoré patrí zamestnávateľovi. Jedna cesta je do 70 km a výdavok na naftu pre neho predstavuje mesačne do 250 Eur. Býva piaty rok v dvojizbovom byte, zobral si úver a je záložné právo banky. Býva spoločne s manželkou, ktorá robí ako sústružníčka a ich spoločnou dcérou M., ktorá

má 4 roky a chodí do materskej školy. Manželka má ešte dve deti, na ktoré platí ich otcovi výživné 120 Eur, má tiež úvery.

Kolíznym opatrovníkom prešetril pomery v domácnosti matky. Navrhol, aby súd vyhovel jej návrhu a zvýšil výživné tak, ako žiadala matka vo svojom návrhu, nakoľko posledná úprava vyživovacej povinnosti otca voči maloletej bola určená v roku 2009. Od tohto obdobia sa náklady na starostlivosť z hľadiska jej veku a potrieb podstatne zvýšili, čo je zároveň dôvodom pre zvýšenie výživného. Pri určení výšky výživného je potrebné vychádzať aj z nákladov na starostlivosť o dieťa, ktoré matka preukázala súdu. Tieto sa zvýšili okrem iného aj z dôvodu, že mal. U. začala navštevovať strednú školu v inom okrese a len náklady na výdavky v škole predstavujú viac ako sumu aktuálne určeného výživného 120 Eur mesačne. Okrem toho otec sa na starostlivosti o maloletú nijakým iným spôsobom nepodieľa, neprejavuje o ňu záujem, ani sa s ňou nestretáva.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom matky a otca (č.l. 83-86, 123-125, 158-161), oboznámil sa s návrhom, s vyjadreniami otca k návrhu, so správou kolízneho opatrovníka z prešetrovania pomerov zo dňa 13.3.2015, s príjmovými, zárobkovými a majetkovými pomermi rodičov, s ďalšími listinnými dôkazmi predloženými rodičmi a vyžiadanými súdom a so spismi tunajšieho súdu sp.zn. 8C/180/2009, sp.zn. 23P/104/2009, sp.zn. 20P/283/2010 a sp.zn. 21P/121/2011.

Z takto vykonaného dokazovania mal preukázané, že od poslednej úpravy výšky výživného sa zmenili pomery, či už na strane oprávnenej maloletej, matky aj povinného otca a bol preukázaný a zistený nasledovný stav:

Rodičia mal. U. boli manželia, manželstvo bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Martin č.k. 8C/180/2009-27 zo dňa 27.10.2009, rodičia uzavreli dohodu o úprave práv a povinností rodičov k maloletej, na základe ktorej bola mal. U. zverená na čas po rozvedení manželstva do osobnej starostlivosti matky, ktorá ju bude zastupovať a spravovať jej majetok a otec sa zaviazal prispievať na výživu maloletej 120 Eur mesačne vždy do každého 20-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky, styk otca s maloletou súd neupravil. V čase rozvodu rodičia nežili v jednej domácnosti, otec býval a pracoval v Českej republike a zdržiaval sa u svojej priateľky. Matka s maloletou ostala bývať v spoločnom byte, pracovala od 1.1.2004 ako radca úseku sociálnych vecí a rodiny Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Martin, pracovisko Turčianske Teplice, predtým od 1.12.1997 u právneho predchodcu, za 8 mesiacov roka 2009 bol jej priemerný mesačný zárobok 463,25 Eur a poberala prídavky na dieťa 21,25 Eur mesačne. Maloletá mala 10 rokov, bola žiačkou 5. triedy Základnej školy v Turčianskych Tepliciach. Otec bol živnostník, pracoval v Uherskom Hradišti v Českej republike a podľa potvrdenia o podaní daňového priznania za rok 2008 mal základ dane 120.516 Sk - 4.000,40 Eur podľa kurzu 30,126, v prepočte na mesiac 333,37 Eur.

O úprave práv a povinností rodičov k mal. U. súd rozhodoval aj rozsudkom č.k. 23P/104/2009-100 zo dňa 26.10.2009 a ohľadne výživného rozhodol rovnako - 120 Eur mesačne počínajúc od 1.7.2009.

Opakovane súd rozhodoval aj o zmene výšky výživného, či už na návrh matky alebo na návrh otca maloletej. Rozsudkom č.k. 20P/283/2010-72 zo dňa 7.12.2010 sú v celom rozsahu zamietol návrh matky o zvýšení výživného a Krajský súd v Žiline sp.zn. 10CoP/22/2011 zo dňa 12.5.2011 rozsudok potvrdil. Rozsudkom č.k. 21P/121/2011-51 zo dňa 2.10.2012 znížil výživné na mal. U. na 110 Eur mesačne s účinnosťou od 1.10.2012 a návrh matky o zvýšení výživného na 150 Eur zamietol, pričom Krajský súd v Žiline rozsudkom č.k. 7CoP/122/2012-88 zo dňa 13.2.2013 rozsudok vo výroku I. o znížení výživného zmenil tak, že návrh otca o zníženie výživného zamietol, výrok II. o zvýšení výživného potvrdil.

Maloletá U. je študentkou 2. ročníka Gymnázia Ľudovíta Štúra v Trenčíne, bilingválna slovensko-francúzsky jazyk. Býva na internáte, kde je poplatok mesačne 27 Eur za ubytovanie a 32 Eur za stravu, v ktorej sú zahrnuté raňajky a večere. Obedy má v školskej jedálni s poplatkom cca 23 Eur. Na internát sa kupoval vankúš, paplón, deka a zámok na skriňu. Ďalšie výdavky sú na školné 30 Eur na celý školský rok, na cestovné každý týždeň, keď cestuje autobusom z Prievidze, kde ide osobným motorovým vozidlom, jedna cesta 2,61 Eur, k tomu MHD v Trenčíne, jeden lístok 0,25 Eur, spolu mesačne cca 40 Eur (čl. 5, 7, 12). Na začiatku školského roka v 1. ročníku boli výdavky na zakúpenie učebnice slovenčiny 8 Eur, ktorú si kúpila od spolužiačky lacnejšie, francúzštiny 5 Eur, francúzskeho slovníka 40 Eur. Boli na troch exkurziách s výdavkom po 2 Eur a na konci školského roka na 3-dňovom výlete v Prahe s platbou 83 Eur. Tiež v júni platila predpauzu 100 Eur na výmenný pobyt vo Francúzsku Annecy - Paríž, ktorého sa

zúčastnila v októbri 2015, celková platba 370 Eur plus vreckové 100 Eur. Tiež v apríli 2016 platila zálohu 200 Eur na výmenný pobyt do Holandska a Anglicka v októbri 2016 (čl. 7, 10-11, 120-122, 150-151, 157). Od mája 2016 sa platí mesačne 10 Eur stužková. Matka jej platí mesačne mobil cca 20 Eur, stavebné sporenie v Prvej stavebnej sporiteľni 24 Eur a združené poistenie mládeže v Allianz-Slovenské poisťovňa 10,62 Eur, ktoré má od narodenia (čl. 72-73). Každý mesiac jej dáva aj vreckové 40 Eur, aby si mohla kúpiť čo potrebuje. Je sledovaná u oftalmológa pre astigmatizmus myopicus compositus, okuliare v máji 2014 stáli 101,90 Eur. Pravidelne každý rok chodí k zubárovi a je objednaná k alergológovi (čl. 36). Vo voľnom čase, keď má možnosť, sa príležitostne venuje korčuľovaniu na kolieskových korčuľoch.

Matka aj v súčasnosti pracuje u toho istého zamestnávateľa v štátnozamestnaneckom pomere vo funkcii samostatný radca, za rok 2013 mala priemernú čistú mesačnú mzdu 534,23 Eur, 591,07 Eur za rok 2014, 639,32 Eur za rok 2015 a 574,17 Eur v januári 2016. Od 13.3.2015 do 31.3.2015 bola práceneschopná, náhrada pri PN od zamestnávateľa bola 109,84 Eur a zo sociálnej poisťovne poberala od 22.3.2015 nemocenské vo výške 13,13224 Eur za deň, reálne bolo vyplatené 131,40 Eur (čl. 30-32, 63-71, 142-149). Z úradu práce poberá prídavky na dieťa 23,52 Eur (čl. 28-32). Nemá žiadne úvery, pôžičky, platí sebe od februára 2015 doplnkové dôchodkové poistenie 15 Eur mesačne v Stabilita, a.s. a kredit mobilného telefónu 7 Eur na tri mesiace (čl. 75-76).

S maloletou bývajú v tom istom 3-izbovom byte v osobnom vlastníctve jej matky Q. B., podľa jej čestného prehlásenia platí len náklady na bývanie a to mesačne správcovi OSBD Martin za užívanie priestoru a výkon správy 134,64 Eur, elektrinu 25 Eur, RTVS 4,64 Eur, internet 11 Eur, káblovú televíziu 10 Eur, štvrťročne plyn 16 Eur, ročne poplatok za komunálny odpad 39,60 Eur, daň za psa 26,60 Eur, daň z nehnuteľnosti 13 Eur (čl. 6, 8-9, 37-38, 77-81).

Otec je zamestnaný od 24.6.2012 ako pomocný pokrývač - klampiar u zamestnávateľa A-AMB, Klampiarske práce, s.r.o., Námestovo, za rok 2014 mal priemernú čistú mesačnú mzdu 310,52 Eur plus cestovné náhrady platné vo Francúzsku 1.100,63 Eur, 324,76 Eur plus 1.129,10 Eur za rok 2015. Z Francúzska domov chodil raz za dva lebo tri mesiace. Podľa jeho vyjadrenia na pojednávaní dňa 27.4.2016 požiadal o skončenie pracovného pomeru k 31.5.2016 z dôvodu zdravotných problémov (problémy s kĺbmi, aktuálne zápal okostnice) a potreby byť s rodinou. Podľa listiny Vstupná zdravotná prehliadka predloženej na tomto pojednávaní sa má podrobiť vstupnej zdravotnej prehliadke s cieľom zistiť či je zdravotne spôsobilý vykonávať prácu klampiaru pre Bape DK, s.r.o., Dolný Kubín (čl. 82, 137). Je od X.X.XXXX ženatý, manželka B. B.Á. pracuje ako robotníčka pri CNC stroji u zamestnávateľa Miba Sinter Slovakia, s.r.o., Dolný Kubín, pracovný pomer je na dobu neurčitú, za rok 2014 mala priemernú čistú mesačnú mzdu 634,03 Eur a 630,02 Eur za rok 2015, kedy čerpala ošetrovné v dňoch 30.1.-6.2., 25.5.-28.5. a 9.11.-12.11 (čl. 94, 138). Majú spolu dcéru M., ktorá chodí do Materskej školy na ul. Odbojárov v Dolnom Kubíne, bola prijatá na predprimárne vzdelávanie od januára 2015, poplatky sú mesačne strava 27 Eur a rodičovský príspevok 15 Eur, polročne ZRPŠ a hračky, učebné pomôcky 15 Eur, tiež bolo potrebné zakúpiť hygienické potreby za 5 Eur, dve pyžamá 10 Eur, papuče 8 Eur a botasky 20 Eur, nie je sledovaná v žiadnej odbornej ambulancii, je zdravá (čl. 48, 61, 93, 140). Manželka má ešte ďalšie dve deti Š.D., C. nar.XX.X.XXXX a I. nar.XX.XX.XXXX, ktoré sú zverené do osobnej starostlivosti otca a na ktoré platí výživné 80 Eur a 60 Eur mesačne od 20.2.2015 (čl. 99, 118). Otec spláca hypotekárny úver Č. poskytnutý v marci 2010 vo výške 40.290 Eur na kúpu bytu a jeho rekonštrukciu mesačne 179,87 Eur a poistenie k tomu 23,96 Eur, tiež spotrebiteľský úver N. J. O. poskytnutý v januári 2013 vo výške 899 Eur na zakúpenie vybavenia domácnosti mesačne 36,31 Eur (čl. 52-55, 89-92, 105). Manželka otca spláca splátkový úver O. O. poskytnutý v máji 2014 vo výške 2.100 Eur mesačne 99,02 Eur, tiež spotrebiteľský úver N. J. O. poskytnutý v máji 2015 vo výške 418 Eur na zakúpenie vybavenia domácnosti mesačne 40,88 Eur a pohrebné poistenie v Poisťovni Slovenskej sporiteľne 13,70 Eur mesačne (čl. 102-104, 106-107, 111). Otec si platí mobilný telefón do 10 Eur mesačne.

Bývajú v 2-izbovom byte vo vlastníctve otca, mesačne platia SVB 130 Eur, elektrinu 25 Eur, RTVS 4,64 Eur, internet 10,95 Eur, ročne satelitnú televíziu 45,50 Eur, poplatok za komunálny odpad 29,20 Eur na osobu a daň z nehnuteľnosti 13,72 Eur (čl. 52, 56-60, 88, 97-98, 100, 109).

Výživné na mal. U. platí s omeškaním, nemá žiadny dlh. Nestretávajú sa, naposledy sa s maloletou videl v marci 2010, maloletá v súčasnosti nemá záujem sa s otcom stretávať, lebo propaguje novú rodinu.

Matka nemá inú vyživovaciu povinnosť k maloletému dieťaťu, vlastní osobné motorové vozidlo Nissan Primera, rok výroby 2002, iný majetok nevlastní. Otec má vyživovaciu povinnosť aj k mal. M. M., nar. X.XX.XXXX a k manželke B., nar. XX.X.XXXX, táto vyživovacia povinnosť je medzi manželmi vzájomná,

to znamená, že otec má právo na jej plnenie od manželky voči svojej osobe a naopak, vlastní dvojizbový byt, na ktorý je zriadené záložné právo banky, iný majetok nevlastní.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie možné len na návrh.

Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 4 prvá veta Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktorú sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Podľa § 163 ods. 2 O.s.p. rozsudky o výchove a výžive maloletých detí a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

Súd po komplexnom zhodnotení dokazovania a dôslednom zvážení vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení, preukázaného a zisteného skutkového stavu dospel k záveru, že návrh matky o zvýšenie výživného na mal. U. je dôvodný, čiastočne mu vyhovel a zvýšil výživné od 1.11.2014 na 180 Eur mesačne, vo zvyšku návrh zamietol, nedoplatok na výživnom od 1.11.2014 do 30.4.2016 v celkovej výške 1.080 Eur otcovi povolil splácať v splátkach po 30 Eur mesačne spolu s bežným výživným počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku pod následkom straty výhody splátok, keď výživné v takejto výške považoval za primerané a optimálne k odôvodneným potrebám maloletej a také, ktorého platenie je v možnostiach a schopnostiach povinného otca. Pri rozhodovaní každý dôkaz zhodnotil jednotlivo, všetky vo vzájomnej súvislosti s prihliadnutím na výpovede účastníkov konania a skutočnosti, ktoré neboli medzi účastníkmi sporné a o ktorých nemal pochybnosti a zo stavu v čase vyhlásenia. Za preukázané súd považoval u oboch rodičov výšku ich príjmu, príjem manželky otca, výdavky bývania, čiastočne výdavky mal. U., za zhodné skutočnosti o platení výživného.

Rozsah výživného v účinnom Zákone o rodine výslovne stanovený nie je, vyplýva však zo všeobecne uznávaného hľadiska, že výživným má byť dieťaťu zabezpečená taká životná úroveň, ktorá zodpovedá sociálnemu postaveniu rodičov a ktorú by rodičia zabezpečovali, keby žili v spoločnej domácnosti, a má plniť nielen základnú vyživovaciu povinnosť, ale má prispievať na celkový fyzický, psychický a sociálny

vývin, do čoho je potrebné zahrnúť prípadnú záujmovú činnosť alebo výdavky spojené so zdravotnými problémami.

Porovnaním okolností dôležitých pre zvýšenie výživného v októbri 2009 v čase skoršieho rozhodovania s okolnosťami v čase súčasného rozhodnutia v apríli 2016 mal preukázané, že v priebehu času za viac ako šesť rokov došlo k takej zmene pomerov mal. U., matky a povinného otca, ktorá odôvodňuje zvýšenie výživného, ide o zmeny, ktoré sa výraznejším spôsobom prejavili v ich pomeroch nielen na krátky čas a ktoré súd vyhodnotil ako dôvodné na zmenu výšky výživného, keď maloletá sa pripravuje na budúce povolanie štúdiom na strednej škole mimo miesta jej bydliska, čím sa výdavky ešte zvyšujú. Predtým si plnila povinnú školskú dochádzku na druhom stupni základnej školy, bola piatačka. Príprava na strednej škole je podstatná objektívna zmena pomerov maloletej spojená s pravidelnými mesačnými výdavkami za internát, za zabezpečovanie stravy v priebehu týždňa, na cestovné a za mobilný telefón, ktoré predstavujú spolu 142 Eur. K tomu sú klasické výdavky na školské potreby, pomôcky na začiatku školského roka, na ich priebežné dokupovanie a aj na aktivity spojené so školskými povinnosťami, konkrétne hlavne na výmenné pobyty v cudzine, aktuálne vrátane vreckového 470 Eur. Vyššie sú aj výdavky na uspokojovanie bežných hmotných potrieb ako je strava, oblečenie, obutie, hygiena, kozmetika a to nielen v dôsledku rastu, fyzického a psychického vyspievania, ale aj v dôsledku rastu cien v spoločnosti a iných nárokov maloletej, napr. na oblečenie, lebo inak sa oblieka 10-ročné dieťa a iné nároky má XX-ročná, skoro dospelá mladá slečna. Vývoj cien sa nevyhnutne prejavil zvýšením finančných prostriedkov potrebných na financovanie jej potrieb, ale prirodzene aj zvýšením výdavkov rodičov na uspokojovanie ich potrieb a potrieb ich rodín, pričom z pohľadu súdu je to u maloletej podstatnejší nárast, keď napríklad rodičia nepotrebujú tak často nové oblečenie, obuv ako vyvíjajúce sa dieťa, ktoré potrebuje pre svoj rast aj pestrú stravu. Sú tu výdavky na voľnočasové aktivity, ktoré ale nie sú spojené s pravidelnými platbami a sú minimálne. Podobne, nepravidelné výdavky sú spojené s očnými problémami. Časť výdavkov sú jednorazové výdavky ako platby v škole na začiatku školského roka, na zakúpenie väčšiny školských potrieb a pomôcok, časť sú tie ktoré potrebuje nepravidelne, ale podstatnú časť tvoria opakujúce výdavky, lebo je potrebné každý deň, každý deň používať hygienické a kozmetické potreby. Každý mesiac sa musia platiť úhrady za bývanie, čo je tiež súčasť výživného. Na stravu doma, na oblečenie, na obutie, na kozmetiku je potrebné počítat mesačne minimálne 150 Eur a potom zvýšenie výživného o 60 Eur za viac ako šesť rokov je primerané a zodpovedajúce tomu, čo má prispievať otec. Ak zoberieme do úvahy sumu zo strany matky, ktorá určite nemôže byť rovnaká ako u otca, lebo ona sa okrem finančného zabezpečenia podieľa na potrebách mal. U. a plní si vyživovaciu povinnosť osobnou starostlivosťou a zabezpečovaním jej každodenných potrieb a bytovej potreby, tak potom suma výživného je optimálna pre zabezpečenie jej odôvodnených potrieb a všestranného rozvoja, na ktorom sa aktívne musí podieľať aj otec platením zvýšeného výživného, lebo iným spôsobom sa na výchovu a výžive nepodieľa od roku 2010, ani stretávaním či zakupovaním darčiekov pri príležitosti sviatkov, narodenín, menín, Vianoc a podobne. Dokonca aj s platením výživného sú problémy, lebo ho neplatí načas.

Zmena pomerov nastala aj u oboch rodičov. Matke sa zvýšil príjem zo zamestnania o cca 175 Eur, pričom jej nepribudli žiadne vyživovacie povinnosti. Napriek zvýšeniu by nebolo spravodlivé, aby sa na zvýšených výdavkoch na odôvodnené potreby mal. U. podieľala sama a je dôvodné, aby to bolo aj u otca. Jeho príjem vrátane cestovných náhrad sa zvýšil o viac ako 1.100 Eur pri porovnaní príjmu zo živnosti podľa daňového priznania za rok 2008, z ktorého súd vychádzal pri rozvoze a príjmu za rok 2015. Pribudli mu cestovné náhrady, z ktorých si vo Francúzsku hradí ubytovanie 200 Eur plus elektrina, internet, smeti (podľa tvrdenia otca 200 Eur), pohonné hmoty na dopravu do zamestnania cca 250 Eur a stravu. Z týchto finančných prostriedkov cca 1.100 Eur mesačne mu nepochybne časť ostáva a z nich potom môže prispievať na mal. U., keď by mu na stravu a ostatné potreby ostalo 400 Eur na mesiac, pričom u maloletej na tieto potreby súd zohľadnil sumu 150 Eur. Je pravda, že otcovi pribudla vyživovacia povinnosť k mal. M. a vzájomným spôsobom aj k manželke, ale i tak je v takej finančnej situácii, že je v jeho možnostiach a schopnostiach platiť z celkového príjmu cca 1.450 Eur platiť zvýšené výživné 180 Eur a splácať vzniknutý nedoplatok 30 Eur, spolu 210 Eur. Navyše je tu príjem manželky, ktorý je na úrovni príjmu matky mal. U., z ktorého táto musí zabezpečiť výdavky bývania a potreby seba a maloletej a u otca je príjem 3-člennej rodiny spolu viac ako 2.000 Eur. V tejto súvislosti súd prihliadol i na výživné, ktoré manželka otca platí na svoje dve ďalšie maloleté deti k rukám ich otca, ktorému sú zverené. Aj potom sú pomery otca také, že platením zvýšeného výživného nebude ohrozená životná úroveň jeho a jeho novej rodiny.

Súd zobrať do úvahy skutočnosť, že časť potrieb mal. U. je krytá prídavkom na dieťa, ktorého výška sa zvýšila len minimálne o 2,27 Eur a u obidvoch rodičov prihladol na výdavky bývania, ktoré matka platí sama a otec sa na nich podieľa s manželkou. U matky predstavujú z predložených listín vrátane prepočítaných ročných platieb spolu 197,21 Eur, v prepočte na osobu 98,61 Eur, u otca spolu 182,82 Eur, v prepočte na osobu 60,94 Eur.

Pri rozhodovaní o výške výživného súd komplexne posúdil možnosti a schopnosti otca a potreby mal. U.. Výživné zvýšil od 1.11.2014, od prvého dňa mesiaca, v ktorom matka podala návrh. Výživné sa platí mesačne vopred a súd považuje za prirodzené a spravodlivé zvýšiť výživné od prvého dňa mesiaca, v ktorom bol návrh podaný, ide o maloleté dieťa a nie o dňa podania návrhu ako u plnoletého dieťaťa a súd nepovažuje za dôvodné skúmať dôvody hodné osobitného zreteľa. Pri takto upravenom výživnom otcovi vznikol nedoplatok 1.080 Eur, ktorý vypočítal ako rozdiel medzi doteraz učeným a novoupraveným výživným, zvýšenie o 60 Eur krát 18 mesiacov (2 mesiace roka 2014, 12 mesiacov roka 2015 a 4 mesiace roka 2016) = 1.080 Eur a umožnil mu ho splácať splátkami 30 Eur mesačne, ktoré považoval za primerané, bude ho splácať 36 mesiacov, nebolo možné určiť nižšie splátky. Pre prípad neplnenia splátkovej povinnosti súčasne rozhodol, že otec stratí výhodu splátok a jeho dlh voči oprávnenej sa stane splatným jednorazovo.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len OSP) tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, nakoľko ide o konanie, ktoré sa mohlo začať i bez návrhu (§ 81 ods. 1 OSP - konanie vo veciach starostlivosti o maloletých) a nezistil žiadne okolnosti, ktoré by odôvodňovali priznanie náhrady trov konania niektorému z účastníkov.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať písomne odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom podpísaného Okresného súdu Martin na Krajský súd v Žiline, štvormo (§ 204 ods. 1 OSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 OSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávne a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 OSP).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 OSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie (§ 205 ods. 3 O.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona č. 233/1995 Z. z. v platnom znení; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 251 ods. 1 a § 272 OSP).